

Luxturna:

Sådan er de første operationer gået

30. september 2020 blev den første patient med øjensygdommen RPE65-relateret nethindedystrofi, der ubehandlet fører til blindhed, behandlet med den revolutionerende genterapi Luxturna.

AF Ditte M. Hansen, Øjenforeningen

SIDEN EFTERÅRET 2019 har landets mest erfarne øjenkirurger øvet sig på den komplicerede øjenoperation, som genterapien Luxturna kræver. Kirurgien er blevet udført på kaniner, mens apotekere har øvet sig i at blande den dyrebare Luxturna-medicin.

"Vores kirurger er blevet trænet og lært op af de amerikanske kirurger, der var med til at få Luxturna godkendt," fortæller **Line Kessel**, der er overlæge på Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme, hvor operationerne bliver udført. Hun fortæller videre, at det store tværfaglige team omkring operationen – der inkluderer alt fra apotekere, forskellige specialuddannede sygeplejersker og læger til personalet på sengeafdelingen og specialrengøringen – har trænet hele scenariet sammen flere gange inden den første operation.

"Der gælder en anden lovgivning ved genterapi, og derfor er der mange nye procedurer, som vi skulle øve, før vi gik i gang med at operere på mennesker."

FOTO: JOACHIM RODE

Vellykkede operationer

To patienter er allerede blevet opereret, og det bliver til yderligere fire i 2020. Ifølge Line Kessel er begge operationer teknisk set gået godt uden komplikationer eller bivirkninger.

"Den første patient har fortalt, at vedkommende kan fornemme mere lys. Men vi kender endnu ikke svaret på, om behandlingen reelt har hjulpet på synet, eller om de stadig kan miste det. Det må tiden og vores løbende kontroller vise," lyder det fra Line Kessel.

Inden operationen har patienterne fået lavet en FST-måling, der måler hvor lysfølsomt øjet er. Tre måneder efter operationen skal patienterne til kontrol med blandt andet FST-måling, som gentages én gang om året i fem år. Resultaterne skal bruges til at vise eventuel fremgang. De er også vigtige i forhold til den betalingsaftale, der er indgået omkring Luxturna; der betales kun for behandlingen, hvis den har effekt. ■

Sådan gives Luxturna

Luxturna gives ved en øjenoperation, der foregår i fuld bedøvelse. Øjet afrenses grundigt, hvorefter glaslegemet fjernes, og der indsprøjtes medicin i en væskeblære under nethinden.

Trykket i øjets indre reguleres under operationen ved væsketilførsel

Øjets indre oplyses under operationen af en lille lyskilde

Tynd kanyle fører medicinen ind under nethinden

De to øjne opereres med én uges mellemrum, så patienterne ikke skal indtage binyrebarkhormon (der gives for at forebygge immunreaktion) for længe.

